

Ročník 1991

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 65

Rozeslána dne 27. srpna 1991

Cena Kčs 4,50

OBSAH:

335. Zákon o soudech a soudcích
336. Vyhláška federálního ministerstva zahraničního obchodu o zákazu dovozu sběrového papíru
337. Vyhláška ministerstva financí České republiky, kterou se mění vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky č. 11/1963 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění majetku, vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky č. 12/1983 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění odpovědnosti za škody, a vyhláška ministerstva financí č. 49/1964 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění osob, ve znění vyhlášky ministerstva financí České socialistické republiky č. 55/1979 Sb.
-

335

ZÁKON

ze dne 19. července 1991

o soudech a soudcích

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

HLAVA PRVNÍ

SOUSTAVA SOUDŮ

A HLAVNÍ ZÁSADY JEJICH ČINNOSTI

§ 1

(1) Soudnictví vykonávají nezávislé soudy České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky.

(2) Soudy České a Slovenské Federativní Republiky jsou: Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky, vyšší vojenské soudy a vojenské obvodové soudy; v době branné pohotovosti státu též vyšší polní soudy a nižší polní soudy.

(3) Soudy České republiky a Slovenské republiky jsou: Nejvyšší soud České republiky, Nejvyšší soud Slovenské republiky, krajské soudy a okresní soudy (dále jen „soudy republik“).

(4) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost krajského soudu městský soud; působnost okresních soudů vykonávají obvodní soudy.

(5) Na území hlavního města Slovenské republiky Bratislavy vykonává působnost krajského soudu městský soud; působnost okresních soudů vykonávají obvodní soudy.

(6) Působnost okresních soudů mohou v případech stanovených zákony národních rad vykonávat i soudy jinak označené.

§ 2

Rozhodnutí všech soudů působících v České a Slovenské Federativní Republice jsou účinná a vykonatelná na celém jejím území.

§ 3

Úkolem soudů je zejména

- a) rozhodovat o právech, povinnostech a právem chráněných zájmech fyzických a právnických osob a státu, pokud zákon nestanoví jinak,
- b) rozhodovat o vině obžalovaného a ukládat zákonem stanovené tresty, popřípadě jiná opatření,

- c) přezkoumávat zákonnost rozhodnutí orgánů veřejné správy, nestanoví-li zákon jinak,
- d) přezkoumávat zákonnost rozhodnutí jiných orgánů, pokud tak zákon stanoví.

§ 4

(1) V řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce. Zákony o řízení před soudy stanoví, ve kterých věcech se zúčastňují na rozhodování přisedící a ve kterých věcech rozhoduje samosoudce. Jako samosoudce může rozhodovat jen soudce.

(2) Soudci a přisedící jsou si při rozhodování rovni. Předsedou senátu může být jen soudce.

(3) Kde tento zákon mluví o soudci, rozumí se tím i přisedící, pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného.

§ 5

(1) Soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí a jsou vázáni jedině zákonem. Jsou povinni vykládat právní předpisy podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, jsou povinni rozhodovat nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem.

(2) Zákon poskytuje soudcům ochranu před neoprávněnými zásahy do jejich činnosti.

(3) Stát zabezpečuje nezávislost soudců též jejich hmotným zajištěním.

§ 6

(1) Na orgány státní správy soudů se lze obracet se stížnostmi na postup soudu, jen jde-li o průtahy v řízení nebo nevhodné chování soudních osob nebo narušování důstojnosti řízení před soudem.

(2) Anonymní podání se nevyřizují.

(3) Podrobnosti o stížnostech na postup soudů a o jejich vyřizování stanoví zvláštní zákony.

§ 7

(1) Všichni jsou si před zákonem i před soudem rovni. Každý má právo na ochranu svých práv, svobod a právem chráněných zájmů před soudem, pokud zákon nesvěřuje tuto ochranu jiným orgánům. Soudy rozhodují samy a nezávisle, zda věc, která jim byla předložena k rozhodnutí, patří do jejich pravomoci.

(2) Nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci.

(3) Každý může před soudem jednat ve svém mateřském jazyku. Zákon stanoví, kdy náklady spojené s přibráním tlumočníka hradí stát.

§ 8

(1) Řízení před soudy je zásadně ústní a veřejné. Výjimka může být stanovena jen zákonem.

(2) Rozsudky se vyhlášují jménem republiky a vždy veřejně.

(3) Předseda senátu rozhoduje o tom, zda je možné v průběhu soudního jednání pořizovat obrazové záznamy nebo uskutečňovat obrazové nebo zvukové přenosy.

HLAVA DRUHÁ ORGANIZACE A ČINNOST SOUDŮ Okresní soudy

§ 9

(1) Okresní soud se skládá z předsedy soudu, místopředsedy nebo místopředsedů soudu, dalších soudců a přísedících.

(2) Okresní soud rozhoduje v senátech nebo samosoudcem.

(3) Senáty okresního soudu se skládají ze soudce a dvou přísedících.

§ 10

Okresní soudy rozhodují jako soudy prvního stupně, pokud zákony o řízení před soudy nestanoví jinak.

§ 11

Předseda a místopředseda okresního soudu v souladu s rozvrhem práce vykonávají soudnictví náležející okresnímu soudu jako předsedové senátů nebo jako samosoudci. Předseda okresního soudu na základě pravomocných rozhodnutí soudu dává podněty ke sjednocování rozhodování příslušným soudům vyššího stupně.

Krajské soudy

§ 12

(1) Krajský soud se skládá z předsedy a místopředsedů soudu, dalších soudců a přísedících.

(2) Krajský soud rozhoduje v senátech; samosoudci rozhodují v případech stanovených zákony o řízení před soudy.

(3) Senáty krajského soudu se skládají

- a) ze dvou soudců, z nichž jeden je předsedou a tři přísedících, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně v trestních věcech,
- b) z předsedy a dvou soudců v ostatních případech.

§ 13

(1) Krajské soudy rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, ve kterých rozhodovaly v prvním stupni okresní soudy nebo státní notářství. Zákony o řízení před soudy stanoví, kdy krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně.

(2) Další případy rozhodování krajských soudů upravují zákony o řízení před soudy.

§ 14

Předseda a místopředsedové krajského soudu vykonávají v souladu s rozvrhem práce soudnictví náležející krajskému soudu jako předsedové senátů nebo soudci. Předseda krajského soudu na základě pravomocných rozhodnutí soudů dává podněty ke sjednocování rozhodování nejvyššímu soudu republiky.

Nejvyšší soudy republik

§ 15

(1) Nejvyšší soud republiky se skládá z předsedy soudu, místopředsedy soudu a dalších soudců.

(2) Nejvyšší soud republiky rozhoduje v senátech složených z předsedy senátu a dvou soudců.

§ 16

Nejvyšší soud republiky je nejvyšším soudním orgánem republiky. Dbá o jednotný výklad a jednotné používání zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů tím, že

- a) rozhoduje o řádných a mimořádných opravných prostředcích v případech stanovených zákony o řízení před soudy,
- b) zaujímá stanoviska ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů,
- c) přezkoumává zákonnost rozhodnutí jiných orgánů v případech stanovených zákonem,
- d) rozhoduje v dalších zákonem určených případech.

§ 17

(1) Soudci nejvyššího soudu republiky tvoří podle úseku své činnosti kolegia trestní, občanskoprávní, obchodní a správní. V čele kolegií jsou předsedové kolegií. Předseda nejvyššího soudu může se souhlasem plé-

na sloučit některá kolegia, jestliže je to vzhledem k náplni jejich činnosti vhodné.

(2) Předsedové kolegií organizují a řídí činnost kolegií. Na základě pravomocných rozhodnutí senátů navrhuji kolegiím zaujetí stanovisek ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů.

§ 18

(1) Plénum nejvyššího soudu republiky se skládá z předsedy nejvyššího soudu, místopředsedy nejvyššího soudu a ostatních soudců. Platně se může usnášet za přítomnosti nejméně dvou třetin všech soudců nejvyššího soudu.

(2) Plénum nejvyššího soudu republiky zejména:

- a) usnáší se na jednacím řádu nejvyššího soudu republiky,
- b) zaujímá stanoviska ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů v otázkách týkajících se více kolegií nebo sporných mezi kolegií,
- c) projednává zprávy o účinnosti zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s republikovou působností a na jejich podkladě dává podněty k nové právní úpravě.

(3) Zasedání pléna nejvyššího soudu republiky jsou neveřejná. Zasedání pléna se může účastnit ministr spravedlnosti a generální prokurátor příslušné republiky a předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky. Na zasedání pléna je možno přizvat i jiné osoby.

§ 19

(1) Předseda a místopředseda nejvyššího soudu republiky vykonávají v souladu s rozvrhem práce soudnictví náležející nejvyššímu soudu republiky jako předsedové senátů nebo soudci. Předseda nejvyššího soudu republiky na základě pravomocných rozhodnutí soudů republiky navrhuje kolegiím nebo plénu, aby zaujaly stanoviska ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů.

(2) Předseda nejvyššího soudu republiky svolává plénum nejvyššího soudu, určuje program jednání pléna a toto jednání řídí.

Vojenské soudy

§ 20

Vojenské soudy rozhodují o všech trestních věcech příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, válečných zajatců a dalších osob, o kterých to stanoví zákon.

§ 21

(1) Vojenský obvodový soud se skládá z předsedy, popřípadě místopředsedy, dalších soudců a přísedících.

(2) Vojenský obvodový soud rozhoduje v senátech nebo samosoudcem.

(3) Senáty vojenského obvodového soudu se skládají ze soudce a ze dvou přísedících.

(4) Vojenské obvodové soudy rozhodují jako soudy prvního stupně, pokud trestní řád nestanoví jinak.

§ 22

(1) Předseda, popřípadě místopředseda vojenského obvodového soudu vykonává v souladu s rozvrhem práce soudnictví náležející vojenskému obvodovému soudu jako předseda senátu nebo samosoudce. Předseda vojenského obvodového soudu mimo to při respektování soudcovské nezávislosti dbá, aby nedocházelo k průtahům v řízení, dbá o důstojnost řízení, jiné činnosti soudců, a o dodržování zásad soudcovské etiky, a na základě pravomocných rozhodnutí soudu dává podněty ke sjednocování rozhodování příslušným soudům vyšších stupňů.

(2) Předseda vojenského obvodového soudu vykonává správu vojenského obvodového soudu, zajišťuje jeho řádný chod po stránce personální, organizační, hospodářské a finanční, pečuje o odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků vojenského obvodového soudu a plní další povinnosti, které vyplývají z jeho vojenského služebního poměru; při vyřizování stížností fyzických a právnických osob na průtahy v řízení a nevhodné chování soudců dbá soudcovské nezávislosti.

(3) Předsedu vojenského obvodového soudu zastupuje místopředseda nebo, není-li místopředseda, jiný soudce předsedou soudu k tomu určený.

§ 23

(1) Vyšší vojenský soud se skládá z předsedy, místopředsedy, dalších soudců a přísedících.

(2) Vyšší vojenský soud rozhoduje v senátech.

(3) Senáty vyššího vojenského soudu se skládají:

- a) ze dvou soudců, z nichž jeden je předsedou, a tří přísedících, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně,
- b) z předsedy a dvou soudců v ostatních případech.

(4) Vyšší vojenské soudy rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, ve kterých rozhodovaly v prvním stupni vojenské obvodové soudy. Zákon o řízení před soudy stanoví, kdy vyšší vojenské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně.

§ 24

(1) Předseda a místopředseda vyššího vojenského soudu vykonávají v souladu s rozvrhem práce soudnictví náležející vyššímu vojenskému soudu jako předsedové senátů nebo soudců. Předseda vyššího vojenského soudu mimo to při respektování soudcovské nezávislosti dbá u svého soudu i u vojenských obvodových soudů, aby nedocházelo k průtahům v řízení, dbá o důstojnost řízení, jiné činnosti soudců, dbá o dodržování zásad soudcovské etiky, a na základě pravomocných rozhodnutí soudů dává podněty k sjednocování rozhodování Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Předseda vyššího vojenského soudu vykonává správu vyššího vojenského soudu, zajišťuje jeho řádný chod po stránce personální, organizační, hospodářské a finanční, pečuje o odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků vyššího vojenského soudu, řídí a kontroluje výkon správy vojenských obvodových soudů a plní další povinnosti, které vyplývají z jeho vojenského služebního poměru; při vyřizování stížností fyzických a právnických osob na průtahy v řízení a nevhodné chování soudců dbá soudcovské nezávislosti.

(3) Předsedu vyššího vojenského soudu zastupuje místopředseda vyššího vojenského soudu.

§ 25

Výkon správy vojenských soudů

(1) Správu vojenského soudnictví vykonává ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky. Za tím účelem při respektování soudcovské nezávislosti zejména:

- a) zajišťuje řádný chod vojenských soudů po stránce personální, organizační, hospodářské a finanční,
- b) vyřizuje personální věci soudců vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky,
- c) organizuje, usměrňuje a kontroluje výkon státní správy soudů prováděný předsedy vojenských soudů,
- d) organizuje a řídí odbornou přípravu justičních čekatelů u vojenských soudů a další odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky,
- e) sleduje stav soudní agendy, sleduje a hodnotí postup vojenských soudů v řízení a jejich rozhodování z hlediska dodržování zásad důstojnosti jednání a soudcovské etiky, plynulosti řízení a za tím účelem vykonává проверки práce vojenských soudů,

f) dává Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky podněty ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s federální působností,

g) vyřizuje stížnosti fyzických a právnických osob na průtahy v řízení a nevhodné chování soudců.

(2) Ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky může výkon některých svých oprávnění přenést na náčelníka Správy vojenských soudů zřízené ve federálním ministerstvu obrany.

**Nejvyšší soud
České a Slovenské Federativní Republiky**

§ 26

Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky se skládá z předsedy soudu, místopředsedy soudu a dalších soudců.

§ 27

(1) Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky rozhoduje v senátech složených z předsedy senátu a dvou soudců. V senátech složených z předsedy senátu a čtyř soudců rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích proti rozhodnutím nejvyšších soudů republik a proti rozhodnutím senátů vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky v případech, kdy tyto senáty rozhodovaly o řádném opravném prostředku.

(2) Při sestavování senátů je třeba dbát, aby členy senátu byli občané obou republik; rozhoduje-li senát o opravném prostředku proti rozhodnutí senátu vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, jsou vyloučeni soudci, kteří rozhodovali o napadeném rozhodnutí.

(3) Jestliže se rozhoduje ve věcech spadajících do výlučné příslušnosti vojenských soudů podle § 20, je senát složen ze soudců vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky; ve věcech dotýkajících se obecných a vojenských soudů rozhodují smíšené senáty složené ze soudců trestního a vojenského kolegia. Podrobnosti o sestavování smíšených senátů upraví jednací řád Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 28

(1) Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky sleduje pravomocná rozhodnutí nejvyšších soudů republik a vojenských soudů a zajišťuje zákonost a jednotnost rozhodování mezi republikami a vojenskými soudy tím, že

- a) rozhoduje o řádných opravných prostředcích proti rozhodnutí vyšších vojenských soudů v případech stanovených zákonem,
- b) rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích proti rozhodnutím nejvyšších soudů republik a všech vojenských soudů, proti rozhodnutím senátů vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, pokud tento soud rozhodoval o řádném opravném prostředku, a dále proti rozhodnutím jiných orgánů činných v trestním řízení ve vojenských věcech v případech stanovených zákonem,
- c) zaujímá stanoviska ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s federální působností,
- d) rozhoduje v jiných zákonem stanovených případech.

(2) Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky dále

- a) přezkoumává zákonnost rozhodnutí ústředních orgánů státní správy České a Slovenské Federativní Republiky, nestanoví-li zákon jinak,
- b) rozhoduje spory o pravomoc mezi soudy jedné republiky a státními notářstvími nebo orgány státní správy druhé republiky a spory o pravomoc mezi soudy a federálními orgány státní správy, rozhoduje spory o příslušnost mezi soudy a mezi soudy a státními notářstvími a určuje jejich příslušnost v případech stanovených zákony o řízení před soudy a státními notářstvími,
- c) rozhoduje o uznání a vykonatelnosti rozhodnutí cizozemských soudů na území České a Slovenské Federativní Republiky, vyžaduje-li to zákon nebo mezinárodní smlouva.

§ 29

(1) Jestliže některá právní otázka vyžaduje sjednocení výkladu, může předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky navrhnout kolegiu nebo plénu zaujetí stanoviska [§ 28 odst. 1 písm. c)].

(2) Před zaujetím stanoviska si Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky vyžádá vyjádření předsedů nejvyšších soudů republik a může si vyžádat vyjádření i představitelů jiných orgánů a organizací.

(3) Podrobnosti upraví jednací řád Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 30

(1) Soudci Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky tvoří podle úseku své činnosti trestní, vojenské, občanskoprávní, obchodní a správní kolegia. V čele kolegií jsou předsedové kolegií. Předseda

Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky může se souhlasem pléna sloučit některá kolegia, je-li to vzhledem k náplni jejich činnosti vhodné.

(2) Předsedové kolegií organizují a řídí činnost kolegií. Na základě pravomocných rozhodnutí senátů Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, nejvyšších soudů republik a vojenských soudů navrhuje kolegiím zaujetí stanoviska ke sjednocování výkladů zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s federální působností.

§ 31

(1) Plénum Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky se skládá z předsedy, místopředsedy a ostatních soudců Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky. Platně se může usnášet za přítomnosti nejméně dvou třetin svých členů.

(2) Zasedání pléna Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky jsou neveřejná. Zasedání pléna se mohou zúčastnit předsedové nejvyšších soudů republik a generální prokurátor České a Slovenské Federativní Republiky. Na zasedání pléna je možno přizvat i další osoby.

(3) Plénum Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky zejména

- a) usnáší se na jednacím řádu Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky,
- b) zaujímá stanoviska ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s federální působností v otázkách týkajících se více kolegií nebo sporných mezi kolegií,
- c) projednává zprávy o účinnosti zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s federální působností a na jejich podkladě dává podněty k nové právní úpravě.

§ 32

(1) Předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky vykonává v souladu s rozvrhem práce soudnictví náležející Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky jako předseda senátu nebo soudce. Při respektování soudcovské nezávislosti dbá o důstojnost řízení, jiné činnosti soudců Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky a o dodržování zásad soudcovské etiky. Na základě pravomocných rozhodnutí senátů Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, nejvyšších soudů republik a vojenských soudů navrhuje kolegiím nebo plénu zaujetí stanovisek ke sjednocování výkladu zákonů a jiných obecně závazných právních předpisů s federální působností.

(2) Předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky svolává plénium tohoto soudu, určuje program jeho jednání a řídí je.

(3) Předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky vykonává správu tohoto soudu s výjimkou jeho vojenského kolegia, zajišťuje jeho řádný chod po stránce personální, organizační, hospodářské a finanční a pečuje o odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků soudu. Při vyřizování stížností fyzických a právnických osob na průtahy v řízení a nevhodné chování soudců dbá o dodržení soudcovské nezávislosti.

(4) Správu vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky vykonává ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky prostřednictvím předsedy tohoto kolegia v dohodě s předsedou Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky.

(5) Místopředseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky zastupuje předsedu způsobem stanoveným v jednacím řádu. V souladu s rozvrhem práce vykonává soudnictví náležející Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky jako předseda senátu nebo soudce.

§ 33

Sídla a obvody soudů

(1) Sídlem Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky je Brno.

(2) Sídla a obvody okresních a krajských soudů a sídla nejvyšších soudů republik určí zákony národních rad.

(3) Zákony národních rad může být

- a) zřízen okresní nebo krajský soud pro vyřizování věcí určitého druhu z obvodu jednoho nebo několika okresních nebo krajských soudů a určen jejich název,
- b) určeno, že věci určitého druhu z obvodu několika soudů bude vyřizovat jeden okresní soud.

(4) Ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky může obecně závazným právním předpisem zřídit v obvodu okresního nebo krajského soudu jeho pobočku.

(5) Vojenské obvodové soudy a vyšší vojenské soudy se zřizují a zrušují zákonem Federálního shromáždění, který též stanoví jejich sídla a obvody. Právo uvedené v odstavci 4 přísluší v oboru vojenského soudnictví federálnímu ministerstvu obrany.

HLAVA TŘETÍ USTANOVOVÁNÍ SOUDCŮ A PŘÍSEDÍCÍCH

Oddíl první Obecná ustanovení

§ 34

Předpoklady pro funkci soudce a přisedícího

(1) Soudcem nebo přisedícím může být ustanoven každý občan České a Slovenské Federativní Republiky, který je způsobilý k právním úkonům, bezúhonný, jestliže jeho zkušenosti a morální vlastnosti dávají záruku, že bude soudcovskou funkci řádně zastávat, v den ustanovení dosáhl věku 25 let a souhlasí se svým ustanovením za soudce nebo přisedícího a s přidělením k určitému soudu.

(2) Soudce mimo splnění podmínek uvedených v předchozím odstavci musí mít úplné vysokoškolské právnické vzdělání a odbornou justiční zkoušku.

(3) Zvláštní zákon může stanovit další podmínky a postup při přezkoumávání předpokladů a morálních vlastností, potřebných pro funkci soudce.

(4) Přisedící vojenského soudu mimo splnění podmínek uvedených v odstavci 1 musí konat vojenskou činnou službu nebo být příslušníkem ozbrojených sborů. Soudce vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky musí mimo to mít hodnost důstojníka nebo generála a splňovat podmínky uvedené v odstavci 2.

(5) Odborná justiční zkouška, soudcovská zkouška, jednotná soudcovská zkouška, jednotná soudcovská a advokátní zkouška, vojenská právní zkouška, notářská zkouška, prokurátorská zkouška, arbitrážní zkouška, závěrečné hodnocení čekatelské praxe a jiné obdobné závěrečné zkoušky vykonané před účinností tohoto zákona mají stejné účinky jako odborná justiční zkouška podle tohoto zákona. Ministr spravedlnosti příslušné republiky a u vojenských soudů ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky mohou uznat advokátní zkoušku a profesní zkoušku na komerčního právníka za odbornou justiční zkoušku podle tohoto zákona.

§ 35

Funkční období soudce a přisedícího

(1) Soudci jsou jmenováni bez časového omezení.

(2) Přisedící jsou voleni na dobu čtyř let.

(3) Způsobilost vykonávat funkci soudce nebo přisedícího začíná dnem složení slibu po ustanovení.

(4) Přísedící vojenských soudů jsou voleni na dobu, po kterou vykonávají vojenskou činnou službu nebo jsou příslušníky ozbrojených sborů, nejdéle však na dobu čtyř let.

§ 36

Počet soudců a přísedících

(1) Počet soudců vojenských soudů určuje ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) Počet soudců Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky stanoví prezident České a Slovenské Federativní Republiky na návrh předsedy Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Počet přísedících vojenských soudů stanoví předseda příslušného soudu, a to tak, aby jednotliví přísedící zpravidla nemuseli zasedat více než 12 dní v roce.

§ 37

Slib

(1) Po svém ustanovení skládají soudci a přísedící tento slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že se budu řídit zákony, budu je vykládat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a v souladu s nimi budu rozhodovat nezávisle, nestranně a spravedlivě.“. Odmítnutí složení slibu má za následek ztrátu funkce.

(2) Složení slibu se neopakuje, jestliže byl přísedící zvolen znovu.

(3) Slib skládají

- a) soudci Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky a soudci vojenských soudů do rukou prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky,
- b) soudci soudů republik do rukou ministra spravedlnosti příslušné republiky,
- c) přísedící okresních, krajských a vojenských soudů do rukou předsedy toho soudu, k němuž byli zvoleni.

Oddíl druhý

Ustanovení soudců a přísedících

§ 38

(1) Soudce Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky jmenuje prezident České a Slovenské Federativní Republiky na návrh předsedy Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky

ky po dohodě s vládou České republiky a s vládou Slovenské republiky zpravidla ve stejném počtu z občanů České republiky a z občanů Slovenské republiky. Jmenování soudcem Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky nabývá účinnosti schválením oběma sněmovnami Federálního shromáždění.

(2) Soudce vojenských soudů jmenuje prezident České a Slovenské Federativní Republiky na návrh ministra obrany České a Slovenské Federativní Republiky.

(3) Soudce nejvyššího soudu republiky a ostatních soudů republik jmenuje předsednictvo příslušné národní rady na návrh vlády příslušné republiky.

(4) Byl-li soudce soudů republiky jmenován soudcem soudů České a Slovenské Federativní Republiky, nebo byl-li soudce soudů České a Slovenské Federativní Republiky jmenován soudcem soudů republiky, složením slibu jeho dosavadní funkce zaniká.

(5) Volbu přísedících soudů republik upraví zákony národních rad. Přísedící vojenských soudů volí shromáždění příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů na návrh komisí ustavených příslušnými veliteli.

§ 39

Jmenování soudních funkcionářů

(1) Předsedu a místopředsedu Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky jmenuje ze soudců tohoto soudu prezident České a Slovenské Federativní Republiky na návrh vlády České a Slovenské Federativní Republiky; jestliže předsedou jmenoval občan České republiky, jmenuje místopředsedou občana Slovenské republiky nebo naopak.

(2) Předsedu a místopředsedu nejvyššího soudu republiky jmenuje ze soudců těchto soudů předsednictvo příslušné národní rady na návrh vlády příslušné republiky.

(3) Předsedy kolegií a předsedy senátů Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky a předsedy kolegií a předsedy senátů nejvyšších soudů republik jmenují předsedové příslušného soudu ze soudců tohoto soudu. Jde-li o soudce vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, činí tak po dohodě s ministrem obrany České a Slovenské Federativní Republiky.

(4) Předsedy a místopředsedy krajských soudů, jakož i předsedy a místopředsedy okresních soudů jmenuje ministr spravedlnosti ze soudců jmenovaných pro soudy příslušné republiky.

(5) Předsedy senátů krajských a okresních soudů jmenuje předseda příslušného krajského soudu ze soudců krajského soudu a okresních soudů.

(6) Předsedy a místopředsedy vyšších vojenských soudů a vojenských obvodových soudů, předsedy senátů vyšších vojenských soudů a vojenských obvodových soudů jmenuje ze soudců jmenovaných pro vyšší vojenské soudy a vojenské obvodové soudy ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 40

Přidělování soudců k výkonu funkce k určitému soudu a přeložení soudce

(1) Soudce soudů republik přiděluje k výkonu funkce k určitému soudu ministr spravedlnosti příslušné republiky na základě jeho předchozího souhlasu (§ 34 odst. 1). Dodatečné odvolání tohoto souhlasu má za následek ztrátu funkce, nelze-li soudce přidělit s jeho souhlasem k jinému soudu.

(2) Ministr spravedlnosti může přeložit soudce na jiný soud téhož stupně nebo na vyšší soud jen s jeho souhlasem.

(3) Na soud nižšího stupně může ministr spravedlnosti přeložit soudce jen na jeho žádost.

(4) Bez souhlasu nebo bez žádosti může být soudce přeložen na jiný soud téhož stupně nebo na nižší soud jen pravomocným rozhodnutím kárného soudu.

(5) Přidělit nebo přeložit soudce k výkonu funkce k nejvyššímu soudu republiky může ministr spravedlnosti jen se souhlasem předsedy tohoto soudu. Souhlas předsedy nejvyššího soudu republiky se vyžaduje též k přeložení soudce tohoto soudu k nižšímu soudu (odstavec 3).

(6) O přidělení nebo přeložení vojenských soudců rozhoduje ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky. Jinak se použijí přiměřeně ustanovení odstavců 1 až 4.

Dočasné přidělení soudce

§ 41

(1) Pro řádný chod soudnictví je možno soudce dočasně přidělit

- a) k výkonu soudcovské činnosti k soudu vyššího stupně,
- b) k výkonu soudcovské činnosti u okresního soudu (vojenského obvodového soudu) v obvodu krajského soudu (vyššího vojenského soudu), jde-li o soudce krajského soudu (vyššího vojenského soudu),
- c) k výkonu soudcovské činnosti u jiného okresního soudu (vojenského obvodového soudu) v obvodu

krajského soudu (vyššího vojenského soudu), jde-li o soudce okresního soudu (vojenského obvodového soudu).

Dočasně lze přidělit soudce k jinému soudu pouze s jeho souhlasem.

(2) Se souhlasem soudce je možno soudce dočasně přidělit

- a) k využití zkušeností k ústřednímu orgánu, který vykonává správu soudů, k Úřadu vlády České a Slovenské Federativní Republiky, k úřadům vlád republik nebo ke kancelářím zákonodárných orgánů,
- b) soudce okresního nebo krajského soudu k výkonu soudcovské činnosti k okresnímu soudu mimo obvod krajského soudu nebo k jinému krajskému soudu.

(3) Doba dočasného přidělení soudce nesmí přesahovat jeden rok v období tří roků s výjimkou případu uvedeného v odstavci 2 písm. a).

§ 42

(1) O dočasném přidělení rozhoduje

- a) ministr spravedlnosti příslušné republiky, jde-li o dočasné přidělení soudců soudů republik k ministerstvu spravedlnosti, k nejvyššímu soudu republiky nebo k Úřadu vlády České a Slovenské Federativní Republiky, k úřadům vlád republik a ke kancelářím zákonodárných orgánů,
- b) ministr spravedlnosti příslušné republiky, jde-li o dočasné přidělení k okresnímu soudu mimo obvod krajského soudu nebo k jinému krajskému soudu,
- c) ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky, jde-li o soudce vojenských soudů,
- d) ministr spravedlnosti příslušné republiky a u soudců vojenských soudů ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky po dohodě s předsedou Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, jde-li o dočasné přidělení k tomuto soudu,
- e) předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, jde-li o dočasné přidělení soudců tohoto soudu k Úřadu vlády České a Slovenské Federativní Republiky nebo ke Kanceláři Federálního shromáždění,
- f) předseda krajského soudu v ostatních případech.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a) a e), s výjimkou přidělení k ministerstvu spravedlnosti, je třeba k přidělení soudce souhlasu vedoucího orgánu, k němuž má být soudce dočasně přidělen.

§ 43

(1) Soudci, kteří jsou povoláni podle branného zákona na vojenské cvičení jako důstojníci v záloze a přidělení k vojenským soudům, mohou být rozhodnutím ministra obrany České a Slovenské Federativní Republiky pověřeni na tuto dobu výkonem soudcovské funkce, kterou jinak vykonávají soudci vojenských soudů.

(2) Způsob doplňování soudců vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky za branné pohotovosti státu upraví federální ministerstvo obrany v dohodě s federálním ministerstvem vnitra a ministerstvy spravedlnosti republik.

HLAVA ČTVRTÁ

ZÁNİK FUNKCE SOUDCE A FUNKCE PŘÍSEDÍČÍHO

§ 44

Odvolání z funkce soudce a odvolání z funkce předsedícího vojenského soudu

(1) Pravomocným rozhodnutím kárného soudu může být soudce z funkce uvedené v § 38 odvolán, jestliže závažným způsobem porušil své soudcovské povinnosti.

(2) Návrh na odvolání z funkce soudců soudů republik podává ministr spravedlnosti příslušné republiky, soudců vojenských soudů ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky a soudců Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky předseda tohoto soudu.

(3) Předsedící vojenského soudu může být ze své funkce odvolán, jestliže závažným způsobem porušil své povinnosti předsedícího. O odvolání rozhoduje orgán, který předsedícího vojenského soudu zvolil (§ 38), a to na návrh orgánu, který podává návrh na jeho zvolení. Před rozhodnutím o odvolání je třeba si vyžádat vyjádření předsedícího.

(4) Dnem, kdy bylo soudci nebo předsedícímu vojenského soudu doručeno rozhodnutí o odvolání, jejich funkce zaniká.

§ 45

Vzdání se funkce soudce a funkce předsedícího vojenského soudu

Soudce a předsedící vojenského soudu se mohou vzdát své funkce uvedené v § 38. Funkce soudce nebo funkce předsedícího vojenského soudu zaniká uplynutím tří kalendářních měsíců následujících po měsíci,

v němž bylo oznámení o vzdání se funkce doručeno orgánu, který soudce jmenoval nebo předsedícího zvolil.

§ 46

Zproštění funkce soudce a zproštění funkce předsedícího vojenského soudu

(1) Proti své vůli může být soudce své funkce uve-
dené v § 38 zproštěn, jestliže

- a) pravomocným rozhodnutím kárného soudu bylo zjištěno, že jeho zdravotní stav mu trvale nedovoluje řádně vykonávat soudcovské povinnosti,
- b) dosáhl věku 65 let.

(2) Z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. a) může být zproštěn funkce též předsedící vojenského soudu.

(3) O zproštění funkce rozhoduje orgán, který soudce do funkce jmenoval nebo předsedícího zvolil (§ 38), který podává návrh na jejich jmenování, popřípadě zvolení.

(4) Dnem, kdy bylo soudci nebo předsedícímu vojenského soudu doručeno rozhodnutí o zproštění, jejich funkce zaniká.

§ 47

Zánik funkce soudce a zánik funkce předsedícího vojenského soudu ze zákona

Soudce pozbývá své funkce dnem právní moci rozsudku, kterým byl odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo dnem právní moci rozhodnutí, kterým byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo kterým byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena. Totéž platí pro předsedícího vojenského soudu.

§ 48

Zánik funkce předsedícího okresních a krajských soudů upraví zákony národních rad.

§ 49

Dočasné zproštění výkonu funkce soudce

(1) Soudce, který je trestně stíhán nebo proti němuž se vede kárné řízení z důvodu, pro který může být odvolán nebo má být zproštěn funkce podle § 46 odst. 1 písm. a), může být až do zániku funkce podle § 47 nebo do rozhodnutí o odvolání nebo o zproštění dočasně výkonu funkce soudce zproštěn.

(2) O dočasném zproštění výkonu funkce soudce rozhoduje:

- a) ministr spravedlnosti příslušné republiky, jde-li o soudce soudu republiky; jde-li o soudce nej-

vyššího soudu republiky, činí tak po dohodě s předsedou tohoto soudu,

- b) předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, jde-li o soudce tohoto soudu,
- c) ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky, jde-li o soudce vojenského soudu,
- d) orgán, který je do funkce jmenoval, jde-li o předsedy a místopředsedy nejvyšších soudů.

§ 50

Zproštění, uvolnění a odvolání soudních funkcionářů

(1) Soudce bude na svou žádost zproštěn funkce uvedené v § 39. O zproštění rozhoduje orgán, který soudce do funkce jmenoval.

(2) Soudce může být uvolněn z funkce předsedy a místopředsedy soudu a předsedy kolegia nejvyššího soudu orgánem, který jej do této funkce jmenoval. Předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky uvolňuje z funkce předsedu vojenského kolegia tohoto soudu po dohodě s ministrem obrany České a Slovenské Federativní Republiky. Uvolnit z funkce uvedených v § 39 odst. 1 a 2 lze jen na návrh orgánu, který podává návrh na jmenování do těchto funkcí.

(3) Předseda senátu může být z funkce odvolán jen pravomocným rozhodnutím kárného soudu.

(4) Dnem, kdy bylo soudci doručeno rozhodnutí o zproštění, uvolnění nebo odvolání z funkce, do které byl jmenován, jeho funkce zaniká.

(5) Zproštění, uvolnění nebo odvolání z funkce uvedené v § 39 nemá za následek ztrátu funkce soudce (§ 38).

§ 51

(1) Jestliže byl soudce zproštěn funkce podle § 46 odst. 1 písm. a), náleží mu po dobu tří měsíců od zániku jeho funkce vyrovnání ve výši dosavadního platu, popřípadě ve výši rozdílu mezi dosavadním platem a výdělkem, kterého dosahuje na novém pracovním místě. Vyrovnání mu nenáleží, má-li nárok na starobní nebo invalidní důchod. Částka vyrovnání se sníží o částečný invalidní důchod, který byl soudci přiznán.

(2) Jestliže byl soudce zproštěn nebo uvolněn z funkce uvedené v § 39 nebo jestliže byl podle tohoto ustanovení jmenován do nižší funkce, náleží mu po dobu tří měsíců vyrovnání rozdílu mezi výší dosavadního funkčního platu a nového platu. Vyrovnání mu nenáleží, jestliže byl z funkce uvolněn proto, že byl pravomocně kárně postižen.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na soudce vojenských soudů a na soudce vojenského

kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, jejichž nároky jsou upraveny předpisy platnými pro vojáky z povolání.

HLAVA PÁTÁ POSTAVENÍ SOUDCŮ A PŘÍSEDÍČÍCH

§ 52

(1) Funkce soudce a předsedícího je veřejnou funkcí.

(2) Na vztahy vyplývající z výkonu funkce soudce se vztahují, s výjimkou soudců vojenských soudů a soudců vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, pokud tento zákon nestanoví něco jiného, ustanovení zákoníku práce. Pracovní vztah vzniká dnem, který je stanoven k nástupu do funkce, a zaniká dnem zániku funkce soudce podle tohoto zákona.

(3) Funkce soudce a předsedícího je neslučitelná s funkcí poslance zákonodárného orgánu nebo orgánu místní samosprávy a s funkcí ve veřejné správě.

(4) Soudce nesmí dále zastávat žádnou jinou placebnou funkci ani vykonávat jinou výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké za předpokladu, že taková činnost nenarušuje důstojnost soudcovské funkce nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost soudnictví. Toto ustanovení se nevztahuje na předsedícího.

(5) Platové poměry soudců Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky upraví zákon Federálního shromáždění. Platové poměry soudců soudů republik upraví zákony národních rad.

§ 53

(1) Soudci vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky jsou vojáky z povolání, a pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na ně předpisy platné pro vojáky z povolání.

(2) Soudce vojenského soudu a vojenského kolegia Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky nemůže být propuštěn z vojenské činné služby nebo z ozbrojeného sboru, jestliže předtím nebyl odvolán z funkce soudce (§ 44), této funkce se nevzdal (§ 45) anebo nebyl této funkce zproštěn (§ 46).

§ 54

Základní povinnosti soudců

(1) Soudci jsou povinni vykonávat svědomitě své povinnosti, zvyšovat si své odborné znalosti a při vy-

konu funkce i v občanském životě dodržovat soudcovskou etiku a zdržet se všeho, co by mohlo narušit důstojnost soudcovské funkce nebo ohrozit důvěru v nezávislé, nestranné a spravedlivé rozhodování soudů.

(2) Soudci nejsou oprávněni ke stávce ani k jinému znemožňování činnosti soudnictví.

(3) Soudci jsou povinni zachovávat mlčenlivost, a to i po zániku soudcovské funkce, o věcech, o kterých se dozvěděli ve své úřední činnosti, pokud nebyli této povinnosti zproštěni ze zákona nebo osobou k tomu povolanou; k zproštění z vážných důvodů je oprávněn předseda soudu, a jde-li o předsedu soudu, předseda jeho bezprostředně vyššího soudu, jde-li o předsedu nejvyššího soudu republiky, předseda vlády, a jde-li o předsedu Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky, prezident České a Slovenské Federativní Republiky.

§ 55

Podmínky trestního stíhání

(1) Pro činy spáchané při výkonu soudcovské funkce nebo v souvislosti s výkonem této funkce je možno soudce a přisedícího trestně stíhat nebo vzít do vazby jen se souhlasem orgánu, který je jmenoval nebo zvolil.

(2) Orgán, který zahájil trestní stíhání proti soudci nebo přisedícímu, vyrozumí o tom předsedu příslušného soudu, a jde-li o soudce, též ústřední orgán, který vykonává správu příslušného soudu.

(3) Souhlas podle odstavce 1 u přisedícího vojenského soudu dává předseda soudu, u kterého je přisedící činný.

§ 56

Kárná odpovědnost soudců

Kárnou odpovědnost soudců upravuje zvláštní zákon.

§ 57

Odpovědnost za škodu způsobenou výkonem soudcovské funkce

Za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem soudu odpovídá stát. Zvláštní zákon stanoví, kdy a v jaké míře může stát vymáhat tuto škodu na soudci.

§ 58

Zákony národních rad upraví působnost profesních zájmových organizací soudců soudů republik v otázkách upravených tímto zákonem.

Některá ustanovení o postavení přisedících

§ 59

Povolávání k soudnímu jednání

(1) Přisedící se povolávají k výkonu funkce přisedícího na dobu zpravidla nepřesahující 12 dní v roce; prodloužení této doby je přípustné.

(2) Přisedící vojenských soudů povolávají se zpravidla z ozbrojených sil nebo z ozbrojeného sboru, jejichž je obviněný příslušníkem; musí mít alespoň stejnou hodnost jako ten z obviněných, který má hodnost nejvyšší. Velitelé jsou povinni umožnit přisedícím plnění povinností vyplývajících z jejich funkce.

§ 60

Náhrady za vykonávání funkce přisedícího

(1) Přisedícím, kteří jsou v pracovním poměru, přísluší za dobu, po kterou vykonávají funkci přisedícího nebo plní jiné povinnosti spojené s touto funkcí, náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Náhradu mzdy je povinen poskytovat stát.

(2) Přisedícím, kteří nejsou v pracovním poměru, nahrazuje ušlý výdělek za dobu výkonu funkce přisedícího nebo jiných povinností spojených s touto funkcí stát. Způsob a výši náhrady stanoví ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky vyhláškou.

(3) Stát hradí přisedícím hotové výdaje, které vzniknou vykonáváním funkce přisedícího nebo jiných povinností spojených s touto funkcí. Způsob náhrady stanoví ministerstva spravedlnosti vyhláškou.

(4) Přisedícím přísluší mimo náhrady podle předchozích odstavců za každý den jednání paušální náhrada za výkon jejich funkce. Tuto paušální náhradu vyplácí stát ve výši, kterou určí ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky vyhláškou. Náhrady příslušející přisedícím vojenských soudů upraví vyhláškou federální ministerstvo obrany v dohodě s resortními ministerstvy, kterým jednotlivé ozbrojené sbory podléhají.

HLAVA ŠESTÁ JUSTIČNÍ ČEKATELÉ

§ 61

Přípravná služba justičních čekatelů

Účelem přípravné služby je odborně připravit justiční čekatele pro výkon funkce soudce. Přípravná služba justičních čekatelů trvá tři roky. Ministr spravedlnosti příslušné republiky, popřípadě ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky může na žádost justičního čekatele zčásti započítat do přípravné služby dobu právnické činnosti v jiném pracovním ne-

bo obdobném poměru, jestliže čekatel získal za jejího trvání zkušenosti potřebné pro výkon funkce soudce. Zkrácení čekatelské praxe nemůže přesahovat dva roky.

§ 62

(1) Do pracovního poměru justičního čekatele může být přijat jen ten, kdo splňuje předpoklady pro funkci soudce (§ 34 odst. 1, 2 a 3) s výjimkou věku, zkušeností a odborné justiční zkoušky.

(2) Justiční čekatelé jsou oprávněni vykonávat pod dozorem soudce jednoduché úkony vyhrazené samo-soudci, které určí ministerstvo spravedlnosti příslušné republiky (federální ministerstvo obrany) vyhláškou.

(3) Justiční čekatelé jsou povinni, a to i po skončení přípravné služby, zachovávat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděli při výkonu své činnosti, ve stejném rozsahu jako soudci. Zprostit této povinnosti je může předseda krajského soudu z vážných důvodů.

(4) Justičním čekatelem u vojenského soudu se může stát pouze voják v činné službě.

(5) Justiční čekatel skládá při nástupu do práce do rukou předsedy příslušného krajského soudu (vyššího vojenského soudu) tento slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že se budu řídit zákony, budu se svědomitě připravovat na výkon soudcovské funkce a osvojím si zásady soudcovské etiky.“

(6) Platové poměry justičních čekatelů soudů republik upraví zákony národních rad.

§ 63

Odborná justiční zkouška

Po skončení přípravné služby jsou justiční čekatelé povinni podrobit se odborné justiční zkoušce, jejímž účelem je zjistit, zda má justiční čekatel potřebné vědomosti a je dostatečně připraven na to, aby mohl zastávat funkci soudce.

HLAVA SEDMÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Opatření k začlenění hospodářské arbitráže do soudnictví

§ 64

(1) Státní arbitři, kteří byli ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru v orgánech hospodářské arbitráže, se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto ustanovení soudci podle tohoto zákona, jestliže mají úplné vysokoškolské právnické vzdělání, byli ke dni účinnos-

ti tohoto zákona ustanoveni státními arbitry podle dřívějších předpisů, dosáhli předepsaného věku a souhlasí s ustanovením do funkce soudce (§ 34 odst. 1).

(2) Podmínkou výkonu funkce soudce je složení slibu podle tohoto zákona (§ 35 odst. 3, § 37 odst. 1). Slib lze složit písemně.

(3) Soudci podle odstavce 1 se přidělují k výkonu funkce:

- a) ke krajským soudům v sídlech krajských státních arbitráží, u nichž byli státními arbitry,
- b) k nejvyššímu soudu příslušné republiky, pokud byli státními arbitry u Státní arbitráže České republiky a u Státní arbitráže Slovenské republiky,
- c) k Nejvyššímu soudu České a Slovenské Federativní Republiky, pokud byli státními arbitry u Státní arbitráže České a Slovenské Federativní Republiky.

(4) Z vážných důvodů může ministr spravedlnosti příslušné republiky rozhodnout o jiném přidělení než v odstavci 3 písm. a) a b). Týká-li se změna přidělení nejvyššího soudu republiky, rozhodne ministr spravedlnosti příslušné republiky po dohodě s předsedou tohoto soudu. O jiném přidělení soudce, který byl státním arbitrem u Státní arbitráže České a Slovenské Federativní Republiky, rozhoduje předseda Nejvyššího soudu České a Slovenské Federativní Republiky po dohodě s ministrem spravedlnosti příslušné republiky. Ustanovení § 40 odst. 1 se použije přiměřeně.

(5) Ustanovení § 67 a 68 se u soudců, jejichž funkce vznikla podle odstavce 1, použijí přiměřeně.

§ 65

(1) Arbitrážní čekatelé, kteří byli ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru v orgánech hospodářské arbitráže, se stávají dnem nabytí účinnosti tohoto zákona justičními čekateli. Doba arbitrážní čekatelské praxe se jim započítává do přípravné služby justičního čekatele.

(2) Ostatní pracovníci, kteří byli ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru v orgánech hospodářské arbitráže, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají pracovníky soudů ve funkcích odpovídajících jejich dosavadnímu funkčnímu zařazení.

(3) O přidělení arbitrážních čekatelů a ostatních pracovníků hospodářské arbitráže k jednotlivým soudům se použijí přiměřeně ustanovení § 64 odst. 3 a 4.

§ 66

Majetek a závazky Státní arbitráže České a Slovenské Federativní Republiky přecházejí dnem účinnosti

nosti tohoto zákona na Nejvyšší soud České a Slovenské Federativní Republiky, majetek a závazky Státní arbitráže České republiky na ministerstvo spravedlnosti České republiky a majetek a závazky Státní arbitráže Slovenské republiky na ministerstvo spravedlnosti Slovenské republiky.

Zvláštní ustanovení o odvolání a přeložení soudce

§ 67

(1) Návrh na odvolání soudce (§ 44 odst. 2) lze podat ve lhůtě do 31. 12. 1993 také proto, že v době od 25. 2. 1948 do 31. 12. 1989 svým rozhodováním porušil povinnosti, které měl jako nezávislý soudce plnit, nebo neoprávněně zasahoval do nezávislého a nestranného rozhodování soudů.

(2) Soudce lze též odvolat z důvodů uvedených ve zvláštním zákoně, který stanoví podmínky, postup a způsob odvolání soudce.

§ 68

(1) Návrh na odvolání soudce (§ 44 odst. 2) lze podat ve lhůtě do 31. 12. 1993 též proto, že je pro výkon funkce soudce odborně nezpůsobilý.

(2) Není-li soudce soudu vyššího stupně dostatečně odborně způsobilý pro zastávání funkce, lze jej ve lhůtě jednoho roku ode dne účinnosti tohoto zákona přeložit na soud nižšího stupně (§ 40).

Úprava poměrů soudců ustanovených podle dosavadních předpisů

§ 69

(1) Soudci ustanovení do funkce podle dosavadních předpisů po 1. lednu 1990 se dnem účinnosti tohoto zákona považují za soudce ustanovené podle tohoto zákona.

(2) Soudci ustanovení do funkce podle dosavadních předpisů před 1. lednem 1990 musí být ve lhůtě dvanácti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona ustanovení do funkce podle tohoto zákona, jinak jejich funkce zaniká. Ustanovení § 51 odst. 1 se použije přiměřeně.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí rovněž pro státní arbitry (§ 64) ustanovené před 1. lednem 1990.

(4) Soudcům ustanoveným do funkce podle dosavadních předpisů před 1. lednem 1990 neskončí funkční období před uplynutím dvanácti měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

(5) Ustanovení § 40 odst. 1 se nepoužije.

§ 70

(1) Soudci z lidu zvolení do funkce podle dosavadních předpisů se dnem účinnosti tohoto zákona považují za přísedící podle tohoto zákona na funkční období, na které byli jako soudci z lidu zvoleni.

(2) Pokud jiné předpisy mluví o soudcích z lidu, rozumějí se tím přísedící podle tohoto zákona.

§ 71

Jmenování soudců v přechodném období

Splňuje-li podmínky uvedené v § 34 odst. 1, může být v době pěti let ode dne účinnosti tohoto zákona jmenován soudcem též občan, který má úplné vysokoškolské právnické vzdělání a který svou nejméně šestiletou právní praxí nebo vědeckou nebo pedagogickou činností v oboru práva a úspěšným složením justiční zkoušky prokázal způsobilost k výkonu soudcovské funkce.

§ 72

Zkrácení přípravné služby justičních čekatelů

V době pěti let ode dne účinnosti tohoto zákona může ministr spravedlnosti příslušné republiky (ministr obrany České a Slovenské Federativní Republiky) na žádost justičního čekatele zkrátit dobu trvání přípravné služby (§ 61), nikoli však na dobu kratší dvou let, jestliže justiční čekatel vynikajícími výsledky práce prokazuje odbornou způsobilost pro výkon soudcovské funkce.

§ 73

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. zákon č. 36/1964 Sb., o organizaci soudů a o volbách soudců;
2. článek 5 zákona č. 29/1968 Sb., o změnách některých zákonů v souvislosti s úpravou postavení Národního výboru hlavního města Slovenska Bratislavy;
3. zákon č. 156/1969 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 36/1964 Sb.;
4. čl. I zákona č. 29/1978 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o organizaci soudů a o volbách soudců, zákon o prokuratuře, trestní řád a notářský řád;
5. článek I a II zákona č. 196/1988 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 36/1964 Sb., o organizaci soudů a o volbách soudců, a zákon č. 60/1965 Sb., o prokuratuře;

6. vyhláška ministra spravedlnosti České republiky č. 74/1974 Sb., již se určuje pro vyřizování sporů z mezinárodní přepravy zboží na území hlavního města Prahy obvodní soud pro Prahu 2.

1991 s výjimkou ustanovení § 64 až 66, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1992.

2. Ustanovení § 33 odst. 1 bude provedeno nejpozději do 31. prosince 1992.

§ 74

1. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

336

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva zahraničního obchodu

ze dne 17. července 1991

o zákazu dovozu sběrového papíru

Federální ministerstvo zahraničního obchodu stanoví podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím, ve znění zákona č. 102/1988 Sb. a zákona č. 113/1990 Sb.:

uvedený v § 1 odst. 2 písm. a) vyhlášky ministerstva vnitra České socialistické republiky č. 118/1971 Sb., o hospodaření sběrnými surovinami, ve znění vyhlášek č. 109/1974 Sb. a č. 137/1978 Sb. a v § 1 odst. 2 písm. a) vyhlášky ministerstva vnitra Slovenské socialistické republiky č. 12/1972 Sb., o hospodaření sběrnými surovinami, ve znění vyhlášky č. 110/1974 Sb. a vyhlášky č. 138/1978 Sb.

§ 1

- (1) Dovoz sběrového papíru je zakázán.

§ 2

- (2) Sběrovým papírem se rozumí sběrový papír

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

v z. Ing. Brabec v. r.

I. náměstek

337

VYHLÁŠKA
ministerstva financí České republiky

ze dne 19. července 1991,

kteřou se mění vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky č. 11/1983 Sb.,
o pojistných podmínkách pro pojištění majetku,
vyhláška ministerstva financí České socialistické republiky č. 12/1983 Sb.,
o pojistných podmínkách pro pojištění odpovědnosti za škody,
a vyhláška ministerstva financí č. 49/1964 Sb.,
o pojistných podmínkách pro pojištění osob,
ve znění vyhlášky ministerstva financí České socialistické republiky č. 55/1979 Sb.

Ministerstvo financí České republiky podle § 508 odst. 1 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

Čl. I

Ustanovení § 53 vyhlášky ministerstva financí České socialistické republiky č. 11/1983 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění majetku, se vypouští.

Čl. II

Ustanovení § 16 vyhlášky ministerstva financí

České socialistické republiky č. 12/1983 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění odpovědnosti za škody, se vypouští.

Čl. III

Ustanovení § 34 vyhlášky ministerstva financí č. 49/1964 Sb., o pojistných podmínkách pro pojištění osob, ve znění vyhlášky č. 55/1979 Sb., se vypouští.

Čl. IV

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Ing. Špaček v. r.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 480,- Kč** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - **Novinová sazba** povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 531014, 530026, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyúčtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamační je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání. - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Svatoslavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách Knihy: Olomouc, nám. Míru 5 - Ostrava, Dimitrova 14 - Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilóny a ve vybrané síti prodejen PNS.